

РЕЦЕНЗИЯ

ОТ ПРОФ. Д-Р ЧАВДАР СЛАВОВ, ДМН
Катедра по Урология, МФ, Медицински Университет, София

ОТНОСНО: Конкурс за професор

по специалността "физиология на животните и човека" шифър 01.06.17.
Професионално направление 4.3. – Биологически науки, Област на Висше образование 4 - Природни науки, математика и информатика.

при Института по биология и имунология на размножаването "Акад. К. Братанов",
БАН, София,
обнародван в ДВ бр. 12/11.02.2014 г.

На обявения конкурс е допуснат за участие в конкурса единствен кандидат - Доц. Петя Димитрова Цветкова, дмн.

Спазени са всички законоустановени срокове за подаване на документи, както и е извършена проверка за валидността на документите на кандидата, съобразно изискванията на Критериите за израстване на академичните специалисти и Правилника за тяхното прилагане в Института по биология и имунология «Акад. Кирил Братанов», Българска Академия на науките.

От приложената автобиография е видно, че кандидатката Доц. Петя Димитрова Цветкова, дмн завършва висшето си образование с магистърска степен по биология в Биологически факултет при СУ "Св. Климент Охридски" през 1988 г. Дипломната работа, която защитава е на тема: "Кинетика и морфология на пресперматогенезата при плъх", разработена в Института по експериментална морфология и антропология към БАН.

През Същата 1988 година постъпва като биолог-специалист в Секция "Имуноневроендокринология" в Института по биология и имунология на размножаването, БАН, където работи до 2005 г.

Последователно през 1994 г придобива научната степен Доктор по медицина с докторат на тема: "Хормонални аспекти на вродените заболявания на мъжката полова система и инфертилитет".

По-късно, 1996 – 2001 последователно е Научен сътрудник II ст., 2001 – 2005 - Научен сътрудник I ст. към Секция "Имуноневроендокринология", Институт по биология и имунология на размножаването.

През 2005 г след спечелен конкурс се хабилитира и постъпва на работа като Ст. н. с. II ст. а от 2010 г като доцент в Секция „Клетъчна диференциация“, Институт по експериментална морфология и антропология, БАН, където работи до 2013 г. През 2006 г. защитава докторат на тема: "Сперматогенеза и медико-биологични аспекти на мъжкия инфертилитет" и придобива н. степен Доктор на медицинските науки в същия Институт.

От 2011 г. е Международен Академик на Украинска Академия на Науките и Висшето образование.

От 2013 до момента работи в Секция "Имуноенвроендокринология" в Института по биология и имунология на размножаването, БАН.

Доц. Цветкова е с богат научно-организационен актив. През различните години е била Член на Факултетен съвет, Биологически Факултет, СУ "Климент Охридски", София; Член на Локалния Научен Комитет на Конференция по "Асистиран репродуктивни технологии в андрологията" - Зермат, Швейцария; Научен секретар на Медикобиологичен Департамент, Нов Български Университет; Член на Научен съвет при Институт по експериментална морфология, патология и антропология с музей.

Участва в Редакционни колегии - Член на Редакционната колегия, Главен Секретар на сп."Андрология", а от 2011 и Главен редактор на същото списание, Член на Редакционната колегия на сп. "Урология" и списание „Міждународный вістник медицины“, Украйна.

Член е и на редица наши и чуждестранни асоциации: Член и Секретар на Научна Фондация "Андрология" – България; Председател на Научна Фондация по Андрология «Проф. Д-р Димитър Цветков»; Член на Българското Анатомично Дружество; Член на Балканската Асоциация по Андрология; Член на Европейската Федерация по Експериментална Морфология; Активен Член на Академия на Науките, NY, USA; Активен член на Националното Географско Дружество.

Има и преподавателски опит по биология в Медико-Биологичен Департамент, Нов Български Университет, София. Ръководител е на 2 докторанти, успешно защитили през 2011 година.

Доц. Цветкова е участвала в подготовката и провеждането на 25 наши и международни конгреси и други научни форуми като председател, член на организационен комитет или научен организационен комитет, председател, модератор или секретар на научни пленарни сесии.

От представената за рецензия научна продукция на доц. Цветкова е видно, че тя напълно отговаря на шифъра на специалността по обявения конкурс "физиология на животните и човека" шифър 01.06.17., Професионално направление 4.3. – Биологически науки, Област на Висше образование 4 - Природни науки, математика и информатика. Научните изследвания СА предимно в областта на ендокринната регулация на репродуктивния процес при мъжа, клетъчната диференциация, физиология, цитологична и морфологична характеристика на гаметите и гонадите. Разработките ѝ са насочени към проучване влиянието на биологични и клинични фактори върху оплодителната способност на мъжа. Обединяващото звено е репродуктивната биология и медицина.

Особена заслуга на проучванията са анализирани данни за патологичните промени в мъжката полова система за степента на нарушена или липсваща способност на мъжа за оплождане. Прегледа на разработките и внедряванията красноречиво показва наличието на сериозни приноси в областта в която работи доц. Цветкова. В резултат на комплексни радиоимунологични и хистологични изследвания е установено, че оптималния период за осъществяване на орхидопексия при случаи със задържан тестис и с оглед съхраняване сперматопоетичната и ендокринна функции на гонадата е до 5-годишната възраст на детето, което е принос с приложен характер и важен ориентир за клинициста-уролог. С диагностично значение е и описаната степен на промени в сперматогенезата в резултат на инфертилитет.

Разработеният от автора диагностично-стимулационен тест за доказване на андрогенен дефицит и наличие на тестикуларна тъкан е от особена важност за

поведението на клинициста при вземане на решение, относно репродуктивните проблеми при мъжа.

Установена е също степента на нарушена биологична активност на гаметите в еякулати на пациенти със заболявания на половата система, връзката между промените в структурата на сперматозоида и заболяванията на половата система, което намира своето диагностично приложение не само при клиницисти уролози-андрофизици, но и специалистите, работещи в областта на асистирания репродуктивни технологии.

Доц. П. Цветкова е посочила 24 оригинални и 9 с потвърдителен характер приноса, в резултат на научните ѝ дирения. Позволявам си да посоча по-важните от тях:

- Създадени и компютърно валидирани са радиоимунологични методи за количествено определяне съдържанието на тестостерон в слюнка и еякулат.
- Определено е корелативното съдържание на „свободния“ биологично активен тестостерон в норма и патология на мъжката полова система.
- Определена е биологичната активност на LH в норма и патология на мъжката полова система.
- Проучена е денонощната ритмика в секрецията на гонадотропните хормони и тестостерона при конгениталните малформации на тестиса – Anorchism, Kryptorchism, Del-Castilo syndrom, Klinefelter's syndrom и първичен идиопатичен хипогонадизъм.
- Определено е корелативното съдържание на основния андроген в кръвната плазма, слюнка и еякулат при здрави мъже и пациенти с вродени заболявания на тестиса.
- Определен е рейтингът на мотилитета на сперматозоидите при вродена, възпалителна и съдова патология на гениталния тракт, съпроводена с инфертилитет.
- Направена е оценка за целостта на акрозомата в сперматозоиди от еякулати на инфертилни мъже, на база варикоцеле.
- Задълбочени и интересни са експерименталните проучвания върху диференциацията на герминални и Сертолиевы клетки в премейотичния период на пресперматогенеза.
- Проучени са морфо-функционалните промени в тестикуларна тъкан при вродена, съдова и възпалителна патология на гениталния тракт.

От особен интерес са и приносите, свързани с психо-социалните аспекти на безплодното семейство в нашата страна, какво и къде е мястото на мъжа в този процес. Задълбоченият анализ на здравното състояние на нацията ни е от съществено значение при разкриване причините по отношение възможността за реализиране възпроизводството на населението.

Представените научни приноси са отразени, популяризирани и докладвани в представените публикации в България, Румъния, Сърбия, Гърция, Унгария, Германия, Италия, Китай, Америка

Кандидатката Доц. Петя Цветкова, дмн участва в обявения конкурс с общо 172 научни публикации, монографии, книги и ръководства, от които 123 не са използвани в други конкурси за придобиване на научни степени и звания. Общо 24 са самостоятелните ѝ публикации, в 40 е водещ автор и в 95 съавтор.

Публикациите в международни, реферирани списания са 70 с общ импакт фактор 27.680.

Добро впечатление прави броят на цитиранията на авторката – 254, от които 158 от чуждестранни автори във водещи списания.

Автор е в общо 13 монографии, книги и ръководства, от които в чужбина – 4; у нас – 9; самостоятелни – 4, а в останалите е съавтор.

Участвала е и в немалък брой (91) научни форуми, 53 от които международни.

Доц. П. Цветкова, дмн е била ръководител и съавтор, съответно в два международни проекти, както и ръководител на 3 и съавтор на 7 проекти, финансирани от ФНИ към МОН или МУ, София. Всичко това далеч надхвърля изискванията за присъждане на академична длъжност „професор“ според приетия от НС на ИБИР устав.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Кандидатката Доц. Петя Цветкова, дмн по обявения конкурс “физиология на животните и човека” шифър 01.06.17., Професионално направление 4.3. – Биологически науки, Област на Висше образование 4 - Природни науки, математика и информатика в Института по биология и имунология «Акад. Кирил Братанов» се представя с висок научен, научно-организационен и наукометричен актив.

Постигнатите приноси на Доц. Цветкова са не само с научен, но и с научно-приложен и чисто приложен характер в областта на репродуктивната биология и медицина. Нещо изключително ценно в условията на демографската криза. Прегледът на приложените документи, материали и публикации, допълват моите впечатления за доц. Петя Д. Цветкова, като за целенасочен, последователен и ерудиран учен и изследовател с безспорен авторитет сред научните кръгове у нас и в чужбина.

В обобщение на гореизложеното считам, че кандидатът Доц. Петя Цветкова, дмн напълно отговаря на всички изисквания на Критериите за израстване на академичните специалисти в Института по биология и имунология «Акад. Кирил Братанов» от Българска Академия на Науките и с пълна убеденост препоръчвам на членовете на журито по обявения конкурс и НС при ИБИР да гласуват положително за присъждане на научната степен «Професор».

13.05.....2014
ГР. СОФИЯ

РЕЦЕНЗЕНТ:
/ПРОФ. Д-Р ЧАВДАР СЛАВОВ, ДМН/

